

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

82. An qui occidit amicum reconciliatum, tanquam proditor careat
Immunitate? Ex part. 1. tr. 1. resolut. 35.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. LXXXI. 49

docere Gambacur. lib. 5. cap. 4. num. 19. & seg. Probat hanc opinionem ex cap. 1. de homicidio, & ex consuetudine multorum locorum.

2. Sed post nostram Constitutionem hæc opinio est proflus reprobanda, sicut illam reprobatur Riccius part. 5. collect. 1792. Peregrinus de immunit. cap. 7. n. 15. & alij; nam Summus Pontifex in ista Constitutione excipit tantum homicidium proditorium, ubi nullus precedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia: ergo non est dicta exceptio extendenda ad homicidium non proditorium; dato, quod deliberatè, & ex industria sit commissum, quia dicta Bulla non sustinet extensiones ad alios casus; ibi non expressos, cum reducat omnia ad unam formam, ut sapè diximus, cum particula taxatiua, *tantum*; & excipiendi aliquos casus; exceptio firmat regulam in casibus non exceptatis. Ex quibus patet responsio ad argumenta Gambacur. nam, ut probauimus supra q. 1. hæc Bulla Gregor. X IV. derogat ius commune, & consuetudines contra eius formam: ergo in nostro casu non valet argumentum ex c. 1. de homicidio, neque ex consuetudine; stante derogatione iuris communis & consuetudinum supradictæ Bullæ.

RESOL. LXXXI.

An qui occidit inimicum non proditoriè, sed per insidias, gaudeat Immunitate?

Et notatur, quod per homicidium proditorium intelligitur illud, ubi nullus cum occiso precedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia, unde non dicitur proditor, qui occidit inimicum suum à tergo, vel ex fenestra cum archibus. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 5.

§. 1. Negatiuè respondet Gambacur. lib. 5. cap. 4. & 31. & Villadieg. in Polit. cap. 3. num. 208. ubi docet, non obstante Constitutione Gregoriana, homicidium insidiosum non gaudere hac immunitate. Vide etiam Suarez de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 11. num. 10. Fagund. de Præcept. Eccles. tractat. 1. lib. 4. num. 46. & Portel. in dubiis regularib. verb. Ecclesie immunitas, num. 15.

2. Sed isti scripserunt ante Bullam, & in loco, ubi non est recepta, & idè omnes scribentes post dictam Bullam, contrarium docent. Ita tenet Peregrin. in tract. de immunit. cap. 7. num. 5. & 20. Ambrolinus de immunit. cap. 16. num. 142. & Bonacina de legib. disp. 3. q. 7. §. 4. num. 14. Et ratio est: quia est differentia inter homicidium proditoriè commissum, & non proditoriè; sed Bulla ex immunitate solum excipit homicidium proditorium, ergo non excludit non proditorium. Et clarè hoc determinauit Clemens VIII. referente Cardinali Burghesio, & Platra: nam in quodam Breui Archiepiscopo Panormitano directo, ut supra visum est determinat quosdam occisores, qui ex insidiis inimicum occiderunt, gaudere immunitate Ecclesiastica, stante Bulla Gregor. XIV. quidquid in contrarium sentiat de mente Clem. VIII. Marius Italia de immunit. lib. 1. c. 5. §. 4. n. 1. qui ut Farinarius benè obseruat, diuinat, & minimè audiendus est. Nota verò, quod nos per homicidium proditorium intelligimus illud, ubi nullus cum occiso precedebat rancor; sed potius simulabatur amicitia. Vide contra Gambacurram & Megalam in 3. p. lib. 4. c. 2. quæst. 1. nu. 18. & Bobadillam in Polit. tom. 1. lib. 2. c. 14. n. 38. & non dicitur proditor, qui occidit inimicum suum à tergo, vel ex fenestra cum archibus. Ita docet Bartol. in leg. respiciendâ. §. delinquitur, n. 1. ff. de pœnis. Et ita præter Ambrosinum,

Tom. IX.

Farin. & Peregrin. docet in terminis huius Bullæ, Ricc. part. 5. collect. 1792. & part. 1. decis. 168. num. 1. Genuens. in praxi, cap. 94. & ita etiam ante dictam Bullam fuisse decisum in Regno Neapolitano testatur Vincent. de Franch. in decis. 713. Cum igitur immunitas Ecclesiæ sit fauorabilis propter reuerentiam sacrorum locorum, & exceptio sit odiosa, verbum, *proditoriè*, strictè interpretandum est, licèt nonissimè contrarium asserat Fagundez de Præcept. Eccles. tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 46. cum Portel. in dubiis Regul. verb. Ecclesia immunitas, num. 15. Sed isti scripserunt in Hispania, ubi Bulla Gregor. non est vsu recepta.

90 §. vlt. & in Ref. 82 §. 1. ad medium.

Sup. hoc supra in fine Ref. 23 & 60. §. Sed ego.

RESOL. LXXXII.

An qui occidit amicum reconciliatum, tanquam proditor, careat Immunitate. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 35.

Sup. diff. huius tituli in Ref. seq. §. 2. cursum ad medium.

§. 1. Suppono, inter inimicos non esse homicidium proditorium: nam tunc dicitur quis proditoriè occidere aliquem, quando inter illum, & occisum nullus precedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia ut putà, quia insimul comedebant, vel simul erant in itinere. Et ita docet Ambros. de immunit. cap. 6. num. 1. Peregr. etiam de immunit. c. 7. n. 2. & alij. & idè, ut supra diximus, etiam occidens inimicum retrò, non dicitur committere homicidium proditorium: quia debebat præcauere ab inimico suo, ut ex doctrina Bartoli sequuntur scribentes omnes post Bullam Greg. licèt illos carpat, & irrideat, sed immetitò, Gambacur. lib. 5. cap. 12. num. 3.

Sup. in Ref. quæ hic est antecedens §. 2. post medium.

2. Hoc supposito, respondeo, occidentem amicum reconciliatum gaudere immunitate: quia talis non dicitur proditor, & Bulla excipit tantum homicidium proditorium. Et ita fuisse decisum in Curia Archiepiscopali Neapolitana testatur Riccius p. 1. decis. 168. num. 2. ubi ait: [Cum dubitaretur in Curia Archiepiscopali, si occidens amicum reconciliatum dicitur proditor, fuit communi omnium voto conclusum, minimè potuisse dici proditorem: amicus enim reconciliatus æquipollet inimico.] Ita ille, & adducit multas alias rationes, & DD. Ad illum, & non pigebit.

RESOL. LXXXIII.

An qui occidit inimicum, cui fidei iuramentum dederat de non offendendo, gaudeat Immunitate Ecclesiarum?

Et an iudex secularis teneatur delinquentem restituere Ecclesie ab illa cum licentia Episcopi abstractum, si constet postea reum non commisisse delictum in Bulla exceptuatum?

Idem dicendum est, si suasionibus, vel blanditiis reus fuit inductus, ut ab Ecclesia exiret.

Et an delinquens ab Ecclesia extractus, si à carceribus aufugit, & iterum captus est in loco non immuni, abus Ecclesie restituendus sit? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 34.

§. 1. Negatiuè respondet Peregrinus tract. de immunit. Ecclesiarum, cap. 7. num. 10. quia proditoriè dicitur in tali casu occidisse proditor enim nihil aliud est quàm deceptio contra fidem. Ita ille, qui pro hac sententia citat aliquos.

2. Sed ab affirmatiua sententia contra Peregrinum non est recedendum, quam tuetur nonissimè doctus Iuriconsultus amicus noster Anton. de Mari-

E nis

Sim. in Ref. quæ hic est antecedens §. 2. post medium.

Sim. in Ref. quæ hic est antecedens §. 2. post medium.